

KAZA RAPORU

Kazazede Tırmanıcı: ANIL ŞARKOĞLU

Kaza Tarihi ve Saati: 21 Ocak 2017, 09.40

Hava Durumu ve Mevsim: Hava açık, sıcaklık "0" derecenin üstünde, görüş açık, rüzgar yok. Kış mevsimi (raporun alt kısmında diyagramlar mevcut)

Kaza Yeri: Erzurum / Tortum / Bağbaşı Köyü / Yeşildal Şelalesi

Kategori ve Zorluk Derecesi: Buz Tırmanışı, WI4/WI4+

Kaza Sebebi: Lider düşüş

Emniyetçi: YAVUZ GÜLTEKİN

Deneyimi: Tırmanıcı aynı rotayı ve daha zor olan varyantını kazadan 4 gün önce sorunsuz lider tırmanmıştır

Kaza Faktörleri: beklenmeyen lider düşüşü / buz kalitesi-ortam sıcaklığı / ara emniyet noktası / emniyetçi

Ekipman: Kask ve diğer tırmanış ekipmanları tam.

Verilen İlaçlar: (~09.55) – 1x majezik ağrı kesici

Kaza Bölgesine Yaklaşım: Kolay –araç yolundan 10 dakika yürüyüş mesafesi

Kurtarma Ekipmanları: Atel malzemeleri, omurga tahtası + örümcek bağlantı

Kurtarma Ekibi: YTÜDAK eğitmenleri; Yunus Emre Cengiz – Murat Gezer – Şükrü Sarı – Yavuz Gültekin – Peker Ayan, YTÜDAK gelişim grubu ve üyeleri (18 kişi), HÜDDOSK'tan üç sporcu, 112 personeli

Kurtarma Süreci: 112 ye haber verildi. Hasar gören sağ ayak sabitlendi ve sedye ile önce ambulansa taşındı. Ambulans ile Tortum Devlet Hastanesi'ne oradan da Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi.

Müdahale Süreci: Sağ bilekteki iki kırık ve fibula kemiğinde parçalı kırık sebebi ile 21 Ocak 2017 tarihinde saat 19.00' da operasyon yapıldı. 24 Ocak 2017 günü hastaneden taburcu edildi.

OLAY:

ANIL ŞARKOĞLU (TIRMANICI)

21 Ocak 2017 Cumartesi günü YTÜDAK Gelişim grubu eğitimi amacıyla (eğitimin 3. günü) 16 gelişim, 2 üye, 5 eğitmen ve 3 HÜDDOSK'lu sporcu ile Tortum'un Bağbaşı Köyü'nde yer alan Yeşildal şelalesine gittik. Şelaleye vardığımızda saat sabah 9'u geçiyordu.

Birkaç gün önce hazırladığım ve istasyonda bıraktığım abalakovu kullanıp üstten emniyetli rota açmak amacıyla lider tırmanışa hazırlandım. Aynı zamanda eğitmenlerden Şükrü ve Murat'tan şelalenin arka tarafında yer alan kısa ve kolay buz kütlelerinde üstten emniyetli rota açmalarını rica ettim. Tırmanışa başlamadan önce botlarımı iyice sıktım, tekrar malzeme kontrolü yaptım. Çift ip tekniğiyle tırmanacağım için emniyetçim Yavuz'dan iplerin yönünü ayırmasını istedim (turuncu ip sağa, mavi ip sola). İpe girdim ve tırmanışa başladım (09.36). Başta güçlü ve dolgun olan buz kütlesi 2. metreden

itibaren kırılanaşmaya başladı. Buz erimiş ve zaten arka kütlesi boş olan şelalenin kalınlığı iyice azalmıştı. Kırılğan buz ve setli başlangıç sebebi ile ilk emniyet noktasını görece sağlam gördüğüm ve düşüş mesafesini düşündüğüm için yaklaşık tabandan 6 metre yukarıya attım (daha önce edindiğim deneyimlerim sebebiyle ilk emniyet noktasını mümkünse sağlam bir noktaya 19cm uzunluğunda bir buz vidası ile atarım ve buzun kondisyonuna göre iki ipi birden (düşüş faktörünü de düşünerek) ya da tekini geçiririm).

Attığım buz vidası şelale yapısı sebebi ile içi boşluklu bir kütleye gelmiş, fakat boşluklu kütelere sırayla tutunarak oturmuştu. Fakat vidaya çok güvenmediğimi ve ciddi düşüşü kaldıramayacağını emniyetçime de tırmanış sırasında belirttim.

Buz vidasından yaklaşık 1-1,5 metre kadar yükselip vidadan takriben 2 metre yukarıda (kazma ile uzanabildiğim mesafe) çürük buzları kırarak sağ kazmamı yerleştirdim. Daha emniyetli olduğunu bildiğim sol tarafa vida atabilmek amacıyla sola geçmeye karar verdim. Sol kazmamı saplayıp, el değiştirmek ve hafif sola yan geçiş yapmak amacıyla biraz sağ kazmamda dinlendim. Sol kazmayı ilk saplamamda üstteki kırılğan buzdu kırdım ve ikinci saplamada ne olduğunu başta anlamadığım şekilde kütleden ayrıldım. Bu noktada hatırladığım vücudumu düşüş pozisyonuna geçirdiğimdir.

Sonradan izlediğim video ve incelediğim fotoğraflarda sağ kazmamı sapladığım kütle ile birlikte ana şelaleden ayrıldığımı ve düşüşün gerçekleştiğini gördüm. Düşüş sırasında attığım vidaya henüz yük binmeden sağ ayağım zeminden yaklaşık 2 metre yukarıdaki sete çarpmış ve ardından düşüş yönüm değişmiş, aşağı çekerli vidaya tırmanış yönüne göre sol tarafa moment uygulamış ve ilk emniyet noktasını da patlatıp zemine oturur pozisyonda düşmüşüm. (09.40).

Düştüğüm andan hemen sonra Yunus Emre Cengiz, Yavuz Gültekin, Ali Kayaturan hemen yanıma geldiler. Çiğdem'e telefonu almasını ve hemen Aykut Türem'i aramasını durumu sadece ona iletmesini ve ondan alacağı bilgiler doğrultusunda hareket etmesini söyledim. Ardından Şükrü geldi, Şükrü'ye; durumu kontrol altına almasını söyledim. Sonrasında öncelikle sol ayağımdan başlayarak kendimi muayene ettim. Ali sırtımı kötü çarptığını söylese de sırtımda herhangi bir ağrı veya hareket kısıtlaması hissetmedim. Aynı şekilde baş ve boyun bölgemde de herhangi bir hasar yoktu. Sağ bacağımı kontrol ettim, herhangi bir şey yoktu. Fakat sağ ayak parmaklarımı hareket ettirdiğimde bileğimdeki kırığı hissettim. Ambulans çağırılmalarını söyledim. Ardından Yunus'a dönüp sadece sağ ayak bileğimin kırık olduğunu önce kramponu ve ardından botu çıkarmasını istedim. Botu çıkarırken bilincimi kaybedebileceğimi söyledim ve beni ayık tutmalarını istedim.

Botun çıktığı anı hatırlamıyorum, o konuşmadan sonra hatırladığım Şükrü'nün ayağımı atele almasıydı. Ambulans yaklaşık 10-15 dakika da Uzundere'den Yeşildal şelalesine yürüdüğümüz köprü ayırımına ulaştı (~10.00). Sedyeyi YTÜDAK Gelişim grubu ambulansın alıp yanıma getirdiler. Ambulans ile gelen iki sağlık görevlisinin de yardımıyla sedyeye alındım (10.15). Dönüşümlü olarak gelişim grubu ve eğitmen arkadaşlar tarafından ambulansa taşındım (10.35). Taşıma sürecini tam hatırlamıyorum, sanıyorum ara ara bilincimi kaybettim. Ambulansa vardığımızda sağlık görevlileri beni ambulanstaki sedyeye aldılar.

Ambulansta diğer botumu ve ayrılabilen kıyafetlerimi arkadaşlarımdan çıkarmalarını istedim. Ambulans görevlileri bizim yardımımızla ayağımı şişme atele aldılar ama atel patladı, taşınabilir tüplerinde oksijen yoktu vs. 112 ambulansına benimle birlikte Yunus Emre ve Çiğdem de bindiler. Önce prosedür gereği Tortum Devlet Hastanesi'ne götürüldüm, ambulansın inmeden nöbetçi doktordan sevk kâğıdı aldık. Saat 11.50'de Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi Acil Birimi'ne 112 tarafından teslim edildim.

YAVUZ GÜLTEKİN (EMNİYETÇİ)

20 Ocak 2017 akşamı 22:00 civarlarında Çiğdem Okan ile birlikte kulübümüz YTÜDAK'ın da orada olduğu Erzurum Uzundere'ye vardık. Vardığımız günün akşamında Şükrü, Murat, Peker ve Tamer ile faaliyeti, şelale ve buz durumunu konuştuk. 21 Ocak sabahı Anıl ile buluştuk ve Yeşildal şelalesine doğru yola çıktık.

Hava beklediğimden oldukça sıcaktı. Şelaleye vardığımızda da Anıl hazırlıklarını bir yandan yaparken bir yandan aynı şekilde buz, şelaleyi ve kendisinden sonra uygun olursa hazırlayacağı top rope ile tırmanabileceğimizi konuştuk. Anıl'ın bir süredir burada olduğunu ve bu şelaleyi sağ ve sol varyantlarını çıktığını biliyordum. Sağ kısımdan çıkacağını söyleyip son hazırlıklarını tamamladı. Çift ip tırmanacağını belirtip tırmanışa başladı.

Hemen solumda Yunus ve Çiğdem de tırmanışı izliyorlardı. Hafif yükseldikten sonra Anıl'ı ayrı bir keyifle izlesem de buzun durumu çok da iç açıcı değildi. Anıl yükseldikçe bu durum canımı sıkmadı diyemem. Çünkü emniyet için bu kısımlar iyi değildi ve yükseldiği yerden düşmesini istemezdim. Anıl iyi buz parçaları indiriyordu ve bu kısımları hızlı bir şekilde geçti. Yükseldiği için ve buzun durumu sebebiyle daha bir dikkatle izlemeye başladım. Hafif sağa geçip görece iyi bir yere buz vidası yerleştirdi ve tek ipi geçirdi. Attığı buz vidasının iyi olmadığını belirtip benim de aşağıdan görebildiğim ve iyi olduğunu düşündüğüm pürüzsüz yüzeye o da devam etti. Önceki tırmanışlarında da uyguladığı strateji bu şelale için. Attığı emniyetin üzerine yükselmişti burada ve iyi olduğunu düşündüğümüz bu yerde ve bu kısma yakın yerlerde birkaç hamlesinde buz kırdı. Sakinliğini gayet korudu ve kolunu aşağı sarkıtarak dinlendi. Soldaki temiz yüzeye geçene kadar benimle beraber Çiğdem ve Yunus da dikkatle izliyordu.

Sol kazmayı eline alıp ikinci hamlesi esnasında hiç beklenmedik bir şekilde düşüşe geçti. Attığı vidanın iyi olmadığını söylediği andan itibaren zaten daha bir dikkatliydik. Düşüş anında emniyet aletini sadece kilitledim ve izledim (servisteki ipte boş var mı yok mu hatırlamıyorum, fakat sıkıntılı bir etapta olduğunu gördüğümden tek ipi dikkatli vermiştim.) Kazma kramponuyla bir yere takılmadan temiz düşüş pozisyonunda önce sağdaki eğimli sete, oradan da direk yanıma düştü. Sete düşerken veya hemen öncesinde buz vidasının patladığını hatırlıyorum. Burada sete doğru geldiğini gördüğümden sadece Anıl'ı izledim. Sonunda sırtüstü ayağımın önüne düştü. Kafasını çarpmamıştı hiçbir şekilde.

Sete düştüğü anı iyi gördüğümden belini özellikle kontrol etmem gerektiğini söyledim ve bu yüzden sakinleşmesini istedim. Anıl bu esnada aslında gayet sakin ve soğukkanlıydı. Bizlerle iletişimi çok iyiydi. Ayağının durumunu kendinden emin bir şekilde söylüyordu. Ben belinden dolayı hareket etmesini istemediğimden ve bununla ilgilendiğimden ayağına Anıl'ın ısrarıyla direk bakmadım. Uzandığı pozisyonu sabitledikten ve Anılın yardımıyla belinde sıkıntı olmadığından emin olduktan sonra Yunus'a yardımcı olmaya geçtim. Yunus'la sağ botu çıkarıp kırığı görebildik. Kanama vs yoktu. Yunus'la beraber bandajla ilk sabitlemeyi yaptıktan sonra Şükrü ve Murat'la yer değiştirdim. 18 kişilik gelişim grubundan arkadaşlarımızla diğer aksiyonları konuşup telefonla haberleşmeyi ve tahliye yolunu kontrol ettim.

Aykut Türem ile telefonda konuşup Anıl'ın durumunu bildirdim ve ayağının durumunu söyledikten sonra ambulansı beklememiz gerektiğini söyledi. Müdahale ekibine yeniden katıldığımda Şükrü, Murat ve Yunus ayağı sabitlemişlerdi, Anıl'ın pozisyonu korunuyordu fakat Anıl o anda söylediği gibi bayılıyordu. Anıl'ın birkaç kez bayılmasıyla aklımdan sedyeyle hazırdaki ekip aracına indirmek gelmedi değil. Aşağıda ayrıca araç vardı ve sedye ekipçe hazırlanmıştı fakat Aykut'un bana söylediğini ekipçe paylaştım ve Ambulansı beklemeye son olarak karar verdik. Ambulans geldiğinde yeteri kadar arkadaşla tahliye başlattık ve sorunsuz bir şekilde ambulansa kadar indirdik.

Anıl bu sırada sıkça bayılıyordu ve ayık tutmada beceriksizdik. Ambulansta ben ve Yunus salopedini Anıl'ın üzerinden çıkardık, Yunus'la Çiğdem'in eşlik etmesine karar verdik. Sonrasında hastane sevkıyatı başladı.

Üzerinde durmam gereken birkaç not var:

- Kesinlikle buzun tutarsızlığı ve belli bir yüksekliğe kadar emniyetsizliği,
- Anıl'ın temiz düşüşü. Vücudunu şeleden uzaklaştırıp kazma kramponunun takılmamasını sağlaması. Bu sayede sete de kısmen temiz düştüğünü söyleyebilirim. Bu esnada önce ayak, sonra bel çarptı ve setten sol tarafa düşüş yaşadı.
- Müdahale anında sakinliği, ekiple iletişimi ve iyi yönlendirmesi.
- İlk yardım bilgisi ve kendine güveni, kendini tanıması!

EKLER:

